



Fylkesmannen i Hordaland

**Oppfølging etter Idasaken
Bup-ledere
Fredrikstad, 25. oktober 2017**



Ida: Dei forsto meg ikkje...

- Utsatt for alvorlig omsorgssvikt og overgrep
- Barnevernet grep inn da hun selv bad om det, 15 år gammel
- Så fulgte to år med 7 flyttinger, isolering
- I perioder truende og farlig - og uakseptabel oppførsel

- Opplevde å ikke bli hørt og forstått verken av barnevern, Bufetat, BUP eller Fylkesmannen
- Over 100 tvangsvedtak i løpet av 2 år ved flere barnevernsinstitusjoner og i BUP



Tilsynsrapporten

Pekte på svikt hos

- Bufetat : medvirkning, samarbeid, fant ikke rette tiltak/bolig
- Barnevernet : medvirkning, samarbeid, undersøkte ikke forsvarlig, ikke tilstrekkelige tiltak
- BUP : samarbeid, veiledning (medvirkning)
- Fylkesmannen: medvirkning, ikke forstått tvangen og tilbudet



Hva var det vi – alle - ikke forsto?

- Medvirkning
- Bruk av tvang

- Ansvar
- Samarbeid

- Fylkesmannen sin forståelse og rolle



Råd til BUP – fra Ida

- Eg orker nesten ikke snakke om de. De la meg i reimer. De skulle jo hjelpe
- BUP må hjelpe folk til å få det bedre inn i seg
- BUP må ikke bruke reimer
- Reimer kan gi ungdom følelse av angst og å være innesperret
- Psykologene må være imøtekommende
- De må ikke se ut som de ikke bryr seg



Råd til BUP fra fylkesmannen

- BUP må oftere oppsøke barn når de ikke vil komme til dere.....som del av forsvarlig helsehjelp....ta et større ansvar for å møte barn som mangler motivasjon, men likevel har behov for hjelp
- BUP trenger mer kunnskap om og innsikt i barnevernsinstitusjoner
- BUP må oftere veilede ansatte i institusjonene
- Det er behov for institusjoner som har både barnevernsfaglig og barne- og ungdomspsykiatrisk kompetanse



Fylkesmannen i Hordaland

Vi fikk alle marsjordre av
statsrådene Høie og Horne



- Har din arbeidsplass lært noe av historien til Ida
- Hvis ja, hva – og har dere gjort med det?



Fylkesmannen i Hordaland - endret praksis

- **Medvirkning** - holdninger og handlinger i avdelingen
- Endret rutiner i saksbehandlingen
- Barnets mening skal alltid vises i en sak
- Hører barnet selv hvis vi er i tvil eller at synspunktene ikke vises
- Følger med på tvangsbruk og
- **PUSJER SAMARBEID:**
 - I klage/tilsynssaker der samarbeid mellom flere tjenester er del av problemet: ofte møter i stedet for skriftlig saksbehandling.
 - Bli brukt mer som rådgivere i vanskelige saker



Eksempler på betydningen av medvirkning?

Har medvirkning noe å si for bruk av tvang?



«Hvis barnet lyttes til og tjenestene tar hensyn til det som er mulig å ta hensyn til og barnevernet velger tiltak ut fra dette i samarbeid med BUP, blir barnets beste bedre ivaretatt, barnet får nye erfaringer og det er behov for mindre tvang – og det koster mindre»



- Hvilke endringer (hos dere) er nødvendige
- Hva er forutsetninger for å få til slike endringer



Hvordan var situasjonen

- Mange alvorlige saker : *Lite medvirkning.*
Barn som flyttet ofte, mye bruk av tvang, (særlig) jenter med utagerende oppførsel, selvskading og voldsepisoder. Barn med store hjelpebehov fra flere instanser.
- BUP : «..det er frivillig å komme til oss»
- Barnevernet: fortvilet. Nærmest satt på dem fordi de var redde for at de skulle stikke av og skade seg eller andre. Behov for veiledning.
- Fortvilte ansatte som ikke klarte å hjelpe.

- BARNET - DEN TAPENDE PART



Hvordan er situasjonen blitt i Hordaland?

Fortsatt barn som

- ikke får medvirke tilstrekkelig
- flytter for ofte
- opplever mye tvangsbruk

- Behov for et tettere samarbeid mellom BUP- Bufetat -barnevern
- MEN - sakte men sikkert endrer ting seg

- Suksesshistorier !



Fylkesmannen i Hordaland

Hva er utfordringene ?



- Hvor viktig er akutte ambulante team?
- Hvordan kan BUP ta mer ansvar når et barn ikke ønsker behandling?



Case

- Alvorlig syk jente hjemmehørende i Bergen, bodde på Østlandet
- Alvorlige psykiatriske diagnoser – farlig, mye tvang og høy personalfaktor *mye* innlagt BUP
- Planlagt flytting hjem til Bergen, ville selv, trengte enetiltak
- Barnevern, Bufetat og PBU sammen om å planlegge
- Grundige forberedelser – enetiltak i regi av barnevern/Bufetat
- Hvor bo? Hvem ansvarlig? Hva var mulig?



Hva gjorde PBU/Bufetat/barnevernet

Medvirkning - Medvirkning - Medvirkning

- Møtt og sett....
- Deltok i innredning, hvilke spørsmål som skulle stilles til de som ble ansatt i boligen. Ba om mindre bemanning. Fikk si hva som var vanskelig ved PBU og det ble tatt hensyn til.
- Får delta i beslutning av egne valg; jobb, skole, venner, medisiner
- PBU/ Bufetat/ barnevernet
 - sto sammen, laget avtaler og evaluerte jevnlig
 - ingen terskel for kontakt på personnivå
 - viste hverandre respekt og tillit
 - alle spurte hva som var viktig i ulike situasjoner
 - tettere og hyppigere veiledning til ansatte i boligen



Suksesskriterier

Jenta trives, betydelig mindre bruk av tvang, mindre personale, tar noen egne valg

PBU sier

- Ledelsesforankring av at vi *gjør noe nytt*, eksperimenterer
- Samarbeid: avtaler og *evaluering* jevnlig
- Felles forståelse – *respekt*
- Forstå å forholde seg til voldsrisikovurderinger
- Fylkeslegen – vi fikk beskjed om at vi måtte lykkes! Altså: noen tror på oss!

Bufetat sier

- Medvirkning, medvirkning, medvirkning
- Brukt våre flinkeste folk, vi måtte få dette til
- Samarbeid: avtaler og jevnlig evaluering – lav terskel for kontakt
- Tett og hyppig veiledning – felles forståelse



Fylkesmannen i Hordaland

Hva er de to viktigste og gjennomførbare tiltak dere kan gjøre for å gi de sykeste barna våre et bedre tilbud?

Hva trengs for å få dette til?

Hva er hindringene?



Oppsummering

Alle må *gjøre* noe!

For å lykkes bedre kreves

- samarbeid med barnet – **medvirkning**
- tettere samarbeid mellom BUP – Bufetat – barnevern
- fylkesmenn som tilnærmer seg de vanskelige sakene på måter som støtter opp under samarbeid